

HÍRADÓ

könyvtári

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

9. SZÁM

1989. SZEPTEMBER

Szerkesztőbizottság

Tverdota Miklósné *elnök*

Katsányi Sándor *felelős szerkesztő*

Aknay Tibor, Bardócz Antalné

Csoma Mihályné, Havas Katalin

Márfy István, Varró Istvánné

Weisz Sándorné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta

Ára: 2.50 Ft

Előfizetési díj egy évre: 30.- Ft

Készült a FSZEK sokszorosítójában

Táskaszám

89/272

Eng. szám: III/JHB/30/1981

ISSN 0139-1917

EMELKEDŐ DÍJAK – CSÖKKENŐ OLVASÓTÁBOR?

1989. február 1-jén új beiratkozási rendet vezetünk be a FSZEK-ben, mely a beiratkozási díjak kényszerű megemelését jelentette. Néhány nap múlva egy "kirajzás" nyomán gyors tájékozódást végeztünk az első reagálásokról, tapasztalatokról, indulatokról és bizonytalanságokról. /Lásd: Bartos Éva: A pulton innen és túl. Könyvtári Híradó, 1989. 2./ Mindannyian tudtuk, hogy ennek az ügynek "kifutást" kell hagyni. Egyrészt arra gondolhattunk, hogy hirtelenharagú olvasóink is meggondolják magukat az idő múlásával, másrészt azért kellett türelemmel várnunk, mert mi magunk szabtuk egy várakozási, türelmi időszakot május 1-ig. Ezen időpont előtt célszerűtlen lett volna vizsgálódnunk. Végül a naptári félévet, június 30-át választottuk, ekkor kértünk valamilyen hálózati egységünktől részletes beiratkozási statisztikát. Az így kapott eredményeket nem volt értelme a december 31-i állapothoz viszonyítani, mivel tudjuk, hogy év végéig folyamatosan, ütemesen szokott emelkedni az olvasói létszám. /Mellesleg szólva az új, a 12 hónapos, a naptári évtől független érvényességi idő bevezetésével a december harmincegyedikét el is veszítik

misztikus jelentőségüket./ Így tehát a fél-éves eredményeket az előző féléves, azaz az 1988. június 30-i adatokkal vetettük egybe. Érdeklődéssel vártuk, mit mutatnak a számok?

Az 1988. június 30-án nyilvántartott 144.637 beiratkozott olvasóval szemben most, 1989. június 30-án 114.631 főt regisztrálhattak könyvtárainkban. Ez 20,7%-os visszaesést, 30.006 fő olvasó elvesztését jelenti. Ezekre az adatokra azt kell mondanunk: sajnos erre számítottunk.

Mint emlékeztet, az új beiratkozási díjakra vonatkozóan az intézmény vezetése két variációt terjesztett a fenntartó elé. Az "A" variáció 60 ill. 30 Ft-os díjra tett javaslatot az aktív felnőttek ill. a nyugdíjasok és tanulók esetében. A "B" variáció 30 ill. 10 Ft-ot javasolt az aktív felnőttek és nyugdíjasok ill. a tanulók esetében. A Fővárosi Tanács Művelődési Főosztálya végül is köztes megoldást hagyott jóvá, amelyben egy három fokozatú, tehát differenciáltabb fizetési skála alkalmazásával értett egyet: 10 - 30 - 60 Ft-os kategóriákkal. Intézményünk előzetesen, a javaslat megfogalmazásakor számolt a lemorzsolódás tényé-

vel, az "A" variációban 20%-ra /36 ezer fő/, a "B" variációban 15%-ra becsültük arányát /természetesen az 1988. december 31-i állapothoz képest/. Nos, ehhez a becsléshez képest az öt hónap elteltével tapasztalt 20,7%-os visszaesés csekélyebb a vártnál. Különösen biztatónak tekinthetjük ezt az arányt, ha a legfrissebb, az augusztus 31-i adatokat is figyelembe vesszük, mely szerint a visszaesés mértéke már csupán 17,2%-os, vagyis hónapról-hónapra "behozunk" valamit a hátrányunkból. /Ugrásszerű létszámnövekedés is várható akár az új rendelkezés nyomán, mely

a diákigazolvánnyal rendelkezők számára ingyenessé teszi a könyvtárak használatát!!

Február 1-je óta szinte folyamatosan érkeztek olyan irányú jelzések a hálózatból, miszerint a tanulókkal és a nyugdíjasokkal nincs különösebb probléma /sőt, a 70 éven felüliek - ingyenességük ellenére - legfőbb önkéntes támogatóikká léptek elő/, ám az aktív felnőtt olvasói réteg soknak találja a 60 Ft-os díjat, s várhatóan körükben lesz a legnagyobb a visszalépés a könyvtári tagság igénybevételétől. Nézzük, mit mutatnak a statisztikák!

	1988.VI.30.	1989.VI.30.	a csökkenés mértéke	
			főben	%-ban
aktív felnőtt	49.384 fő	33.512 fő	15.872 fő	32,1%
nyugdíjas	23.158 fő	21.180 fő	1.978 fő	8,5%
tanuló	72.095 fő	59.939 fő	12.156 fő	16,9%
összesen	144.637 fő	114.631 fő	30.006 fő	20,7%

Az adatok bizonyossága szerint csakugyan az aktív felnőtt korosztály körében a legnagyobb a visszaesés, hiszen a nyugdíjasoknál és a tanulóknál 5 hónap után a vártnál jobb a helyzet. A tanulók esetében a szeptemberi tanévkezdés különösen jelentős felzárkózást szokott még hozni.

Tegyünk még egy összehasonlítást a háromféle díjat fizető, három alapvetően meghatározó könyvtárhasználói réteg között és nézzük meg mindkét időpontban e csoportok egymáshoz viszonyított arányát az összes olvasók számán belül.

	aktív felnőtt		nyugdíjas		tanuló		összesen	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
1988.VI.30.	49.384	34,1	23.158	16,0	72.095	49,9	144.637	100,0
1989.VI.30.	35.512	29,2	21.180	18,5	59.939	52,3	114.631	100,0

Vagyis bizonyítottan bekövetkezett az az átstrukturálódás a könyvtárhasználói csoportok között, amire számítottunk, hogy ti. az alacsonyabb díjat fizetni köteles családtagot iratják be a könyvtárba: a nagyszülőket és a gyerekeket.

Benyomásainkra hagyatkozva olyan elképzelésünk is volt, hogy a foglalkozási csoportok közül az értelmiség körében a legnagyobb a lemorzsolódás, talán mert ők rekla-

máltak, méltatlankodtak legtöbbit. Ez esetben viszont érzéki csalódás áldozatai vagyunk a számok tanúsága szerint. Való igaz, hogy az egy évvel korábbi állapothoz képest a szellemi foglalkozásúak /diplomások és alkalmazottak/ számát tekintve mintegy 25-30%-os a visszaesés, de arányuk az összes olvasóhoz viszonyítva jóval kevésbé romlott, mint gondoltuk és jóval kevésbé, mint amire nem gondoltunk: a munkásokéhoz képest!

	1988.VI.30.	1989.VI.30.	a csökkenés mértéke	
			fő	%
értelmiségiek száma	16.556	11.509	5.047	30,5
összes olv. belül %	11,4	10,0		
alkalmazottak száma	13.490	10.043	3.447	25,6
összes olv. belül %	9,3	8,8		
munkások száma	15.086	9.885	5.201	34,5
összes olv. belül %	10,4	8,6		

Még egy fontos, szembetűnő adat az eltelt öt hónap tükrében: rendkívül alacsony a párhuzamos könyvtári tagság, azaz a több könyvtárat igénybevevők aránya: mindössze az olvasói létszám 2,6%-a! Elképzelhető, hogy nem propagáltuk eléggé az új beiratkozási rend eme fő kedvezményét? Vagy talán nincs erre a jelenleginél nagyobb mértékben igény? Ezt csak akkor jelenthetjük majd ki, ha már mindent megtettünk az olvasók tájékoztatása érdekében.

Az összegyűjtött gazdag anyag számos további szempont megvizsgálására kínál még lehetőséget, hiszen most nem is szóltunk például az egyes kerületekben jelentkező sajátosságokról, Korábbi önmagunkhoz vagy egymáshoz viszonyított változásaik igen sok tanulságot kínálnak még. Ezekről a következő számban adunk hírt.

Bartos Éva - Dr. Kiss Jánosné

CSÖKKENŐ KÖLCSÖNZÉS – NÖVEKVŐ HELYBENOLVASÁS

Az új beiratkozási rend hatásai a Központi Könyvtárban

Éveken keresztül tartó viták után a nehezebb gazdasági helyzet és a könyvek átlagárának ugrásszerű növekedése arra kényszerítette a könyvtár vezetőségét, hogy jelentős mértékben megemelje a beiratkozási díjakat. A könyvtárak helybeni használata továbbra is ingyenes maradt, de kölcsönzésre beiratkozott aktív kereső 60,-, a nyugdíjasok 70 év alatt 30,-, a tanulók 10,- Ft-ot fizetnek 1989. február 1-től.

Az első időben a legtöbb problémát az jelentette, hogy nem január 1-jétől történt az új rend bevezetése. Hiába magyaráztuk ol-

vasóinknak, hogy nem járnak rosszul, hiszen 12 hónapra fizetik a beiratkozási díjat, hiába volt a sajtótájékoztatón, az olvasók január utolsó napjaiban még 3,- forintért akartak beiratkozni, próbára téve ezzel a könyvtárosokat.

De minden csoda háromnapig tart és nálunk három hónap volt a "türelmi idő": 1989. május 1-ig még 1988-as jegyekkel is lehetett kölcsönözni.

A logika és a statisztika azt követelné, hogy az új rend hatásait a számok tükrében értékeljem.

A számok a következőket mutatják:

	1988.VI.30.	1989.VI.30.
Beiratkozott olvasó összesen:	9.721	8.829
Ebből látogatójegy:	1.039	3.035
Kölcsönzőjegyet kapott:	8.682	5.794

Megállapítható, hogy a beiratkozott olvasók száma összességében nem csökkent drámaian, viszont a csak helybenolvasásra beiratkozott olvasók száma csaknem 200 százalékkal nőtt, amíg a kölcsönzést is igénybevevők száma több mint 30 százalékkal csökkent.

A június végi kép azonban igen csalóka. Bizonyos körülményeket az összehasonlításnál

feltétlenül figyelembe kell vennünk. Először is azt, hogy 1989-ben csak az új olvasókat irattuk be január 2-től, a régiek tagságát csak február 1-jétől hosszabbítottuk meg. Másodsor azt, hogy 3 hónapos "türelmi időt" kaptak az olvasók, tehát április végéig az 1988-as kölcsönzőjegyekkel kölcsönözhettek. Végül a fenti csúsztatások miatt, az eltelt idő rövid ahhoz, hogy messzemenő következtetéseket vonjak le.

A zenei könyvtár adatai:

	1988. máj.	1989. máj.
Beiratkozott olvasók:	2.479	1.912
Ebből látogatójegy:	- x	89

^x1988-ban nem volt látogatójegy

A zenei könyvtár számai is bizonyos csökkenést mutattak, de a látogatójegyek aránya kölcsönzőkhez viszonyítva nem olyan magas, mint a központi könyvtárban.

Ha megnézzük a forgalmi adatokat, az első hónapban csökkenést tapasztalunk, majd a forgalom lassú, de egyenletes emelkedését. Feltételezhető, hogy 1989 végére a forgalom eléri az előző éveket.

Kölcsönzők száma:

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.
1988.	5004	4826	4768	4558	4313	3668
1989.	4576	3811	3800	3700	3963	3602

Kölcsönzött kötetek száma:

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.
1988.	8743	9198	8866	8298	8117	6608
1989.	8735	6347	6964	7564	8403	6223

Az olvasók kor- és foglalkozás szerinti összetétele arányaiban nem változott sem a zenei könyvtárban, sem nálunk.

Nem beszéltem még a párhuzamos tagság kérdéséről. Az új beiratkozási rendszernek az áremelésen kívül ez volt a másik legvitatottabb pontja.

Olvasóink közel egy százaléka használta ki azt a lehetőséget, hogy a nálunk kifizetett beiratkozási díjért a zenei könyvtárba is beiratkozzon.

A legtöbb megjegyzés és értetlenség azt a tényt fogadta, hogy a kerületi könyvtárban kifizetett beiratkozási díj nem érvényes a központi könyvtárba. Úgy ér. hogy az elé-

gedetlenség mögött az is megbújik, hogy az olvasók nem mindig kapják meg a megfelelő tájékoztatást.

Végül úgy érzem, hogy alapjában véve az olvasók megértéssel fogadták az új beiratkozási rendet és még azok is rövid időn belül vissza fognak térni hozzánk, akik az "ennyiért nem iratkozom be!" felkiáltással távoztak.

Az igazi mérleget, a számok alapján levonható következtetéseket azt hiszem, hogy csak az első tizenkét hónap eltelte után lehet megtenni. Bár felvetődik bennem a kérdés, hogy a napról-napra változó társadalmunkban, a könyvkiadás szerkezetének és módszereinek soha nem látott és nem álmódott változásai mellett vagy ennek következtében, lehet-e a beiratkozott olvasók számának növekedését vagy csökkenését csak az új beiratkozási rendszer következményének tekinteni?

Muzslainé Katona Júlia

"Az újonnan beírt olvasók száma az előző évhez képest felére csökkent, mert a koronaérték lemorzsolódása miatt kénytelen volt a tanács a könyvtári használati díjakat megfelelően felemelni. S ennek dacára az évi kölcsönzési forgalom az előző évinél valamivel jobb volt, ami a könyvtár új könyvekkel felfrissült anyagának fokozottabb használatát bizonyítja. Az olvasóknak foglalkozási igények szerint felvett statisztikája alig mutat lényeges eltérést, amiből önként következik, hogy szinte állandó törzsközönség látogatja könyvtárukat."

Kremmer Dezső igazgató, 1923

MIT KELLENE MEGVÁLTOZTATNI?

1987-ben vizsgálat készült a FSZEK-ből eltávoztak körében. Jelen számunkban az erről írt tanulmány egyik fejezetét közöljük rövidítve, melyben a "Mit kellene megváltoztatni a Szabó Ervin Könyvtárban?" kérdésre adott válaszokat ismerteti és értékeli a szerző, Barczi Zsuzsa. A teljes tanulmány nyomda alatt van. Szerk.

"Ha megfelelő emberi kapcsolatokat épít ki egy könyvtár vezetősége, ha megtalálja az emberi hangot, emberszámba veszi, meg ad lehetőséget arra, hogy mondhassa azt: önállóan tettem, alkottam valamit, akkor sokkal több könyvtáros meggondolná, hogy elmenjen-e. Az emberben óhatatlanul föllép egy dac, hogy miért, te nem tudsz engem megkérni? Csak követelni, meg számonkérni? Első helyre tenném az emberi kapcsolatokat." /főiskolát végzett/

"A munkatársak összetételén kellene változtatni. A vezető olyan embereket válogatott ki maga köré, akik az ő nézetét képviselik. És amit ő jónak lát vagy jónak talál, elfogadják akkor is, ha nem jó szakmailag sem, meg emberileg sem." /egyetemét végzett/

"Ez a csoport csak úgy tud működni, ha együtt dolgoznak. Ennek feltétele elsősorban, hogy mindenki értse a dolgát, de legalább olyan fontos feltétele a légkör, a hangulat, hogy képesek vagyunk-e együtt dolgozni, és nem keresztbe tenni a másoknak." /főiskolát végzett/

"Jobban oda kellene figyelni az emberekre. Gondolok a munkatársakra itt a vezető szemszögéből. Nagyon-nagyon apró dolgoknak tűnnek azok, ami miatt a könyvtárról én is elgondolkodtam, meg a többiek is. És ilyen apró dolgokból áll össze az egész. Nagyon ne-

héz elmondani, hogy még mi játszott abba bele, hogy én innen eljöttem." /könyvtárkezelői tanfolyamot végzett/

"Jobban odafigyelni az emberekre, a régi dolgozókat jobban megbecsülni. Mielőtt valaki bekerülne a központba, legyen kerületi könyvtáros, akkor nem nézné le később a kerületi munkatársakat." /főiskolát végzett/

"A kollégákat és a vezetőket. Egy ilyen kis közösségben nagyon számít, hogy a vezető milyen, és hogyan választja meg a kollégáit. A könyvtárvezető saját jogköre, hogy kit vesz fel, de a központban a személyzeti osztály hogyan engedheti meg a vezetőnek, hogy nála ebben az öt évben harmincketten dolgoztak. Hát ennek valami oka kell, hogy legyen. Ha szakmailag valaki nem bizonyít, akkor át kell helyezni, vagy le kell váltani. A Szabó Ervin Könyvtárban nem váltunk le embereket, onnan mennek nyugdíjba. Én úgy gondolom, hogy bárkit lehet leváltani, visszaminősíteni; a magyar társadalomban nem sok példa van erre." /főiskolát végzett, jelenleg tanul/

"A demokratizmust azt igazibban. Ha demokratizmus van, akkor valóban legyen. Ez a legalapvetőbb, minden területre legyen ez érvényes. Ha egy területen számításba veszik a véleményemet, akkor a másokban is. Ha kikérik, azt azért kérjék ki, hogy hasznosítsák, ha használható, nem azért, hogy az kipipálva legyen, vagy hogy úgy érezze, hogy ő is benne van a dolgokban. Azt úgyis megérzi az ember, hogy az csak egy látszatsdolog. Az igazi demokratizmust azt nem éreztem." /főiskolát végzett/

"Annak a szemléletnek a megváltoztatása, hogy minden, ami volt régen az rossz, és minden ami egy picit is az újszerűség gyanúját mutatja, az jó. Korszerűség, de hagyománytisztelettel. Mert önnön múltunk becsülése nélkül nincs előrelépés. /egyetemet végzett/

"Függetleníteni kellene, amennyire lehetséges, vagy valami más módszert kidolgozni a központ és a kerületi könyvtárak viszonyán, szervezeti felépítésén. Nagyobb lehetőséget kapjanak a könyvtárak az önálló működéshez. Ne áldemokratizmus legyen, hanem egy igazi demokratizmus; ha meghallgatnak, tényleg adjanak a szavunkra, és legyen fogadtatja. Sokkal több pénz kellene, dehát ez országos probléma, de valahogy jobban elosztani a pénzt, mert így le fognak teljesen zülteni a könyvtárak. Megfizetni a könyvtárosokat, a régi jó szakemberek elmennek a könyvtárból, mert egyre kevésbé van, ami tartja őket. Nagyon rosszak a munkakörülmények, rossz a fizetés, rossz a munkaidőbeosztás, véleményünkre nem adnak. Az adminisztrációt csökkenteni, de nem úgy, hogy amit eddig csinált, és külön osztályok és külön emberek vannak rá, azt is a könyvtárosok nyakába varrni. Például a perlés adminisztrációját, és egy óriási, a könyvtárosok iránti bizalmat-

lansággal megfűszerezve mindezt, hanem, ha már van ez a központi rendszer, akkor tényleg ők végezzék ezeket a munkákat. Vagy pedig szakadjunk le teljesen a központtól. Ez lenne a legjobb megoldás. Legyen egy szociológiai szakkönyvtár, és mindent bizzanak rá a könyvtárakra, a kerületi könyvtárvezetőkre, de úgy, hogy tényleges döntésük legyen, és működjenek külön." /főiskolát végzett/

"Az egész könyvtár jellegét megváltoztatnám annyiban, hogy olyan szervvé alakítanám át, ami kulturált szolgáltatóhely. Én, mint dolgozó sokkal több olyan munkát végezhessenek, ami aktív, építő szellemi munka, tényleg foglalkozni az olvasókkal, nem kiszorgálni, vigyen, amit akar, engem hagyjon békén, mert engem vár a következő. Először is a könyvtárosokat kellene megváltoztatni nagyon. Mert biztos, hogy egy helynek a jellegét nagyon meghatározzák. És tényleg olyan embereket fölvenni, akik nem kiszorgáló gépezetek, hanem alakítóak, és aztán a munkájukat is olyanná tenni, hogy ezt meg is lehessen valósítani. /főiskolát végzett/

"Vannak jó szakemberek, akiket ha meg tudnak tartani jó, ha nem tudnak megtartani nem jó, és akik nem odavalók, helyettük olyan embereket, akik jól végzik a munkájukat. A könyvtár nem szakadhat ki abból az egész helyzetből, amiben maga az egész művelődés helyzete van. Amint az olvasók igény szintje csökken, maga a könyvtár semmit nem tud csinálni. Ha nincs pénz, fejleszteni sem lehet, csak állni lehet, még jó, ha állni tud valaki. Ennek következtében az igazi szakemberek, azoknak már nem biztos, hogy az a munka elég, kielégíti őket. Ha nincs fizetés, megintcsak elmegy. Jobban át kellene gondolni, hogy hogyan tovább. Most mindenki azon gondolkozik, hogy pénzt szerezni, de nem lejárta magunkat, a szakmát. Esetleg olyan szolgáltatásokat találni, ami mindenképpen a könyvtárral kapcsolatos, esetleg emelné a könyvtári szolgáltatások színvonalát. /egyetemet végzett/

"Nincs benne a munkaköri leírásomban, hogy kötelességem tájékozódni az irodalomban, pedig bele kellene venni, hogy ne sutytyomban kelljen, ne rójanak meg érte. A központban is elfelejtik, hogy mi az értelme a könyvtárosi munkának." /könyvtárkezelői tanfolyamot végzett, jelenleg tanul/

"Egy teljesen új osztályozási rendszert kellene bevezetni. Ennek a következményei viszont beláthatatlanok. És nagyon nagy munkát kíván. És nem egy embert, hanem egy team-et. Nemcsak osztályozókat, hanem a tudomány területén működő szakembereket." /egyetemet végzett/

* * *

A fluktuálók az egyes részterületekre vonatkozóan direkt vagy indirekt módon, a problémák megoldhatóságával, feloldásuk mi-kéntjével is foglalkoztak. Az ezekből leszűr-hető következtetéseket elemzésünkben hasonló-képpen összegeztük. Mégsem tartjuk fölösleges-nek a vizsgálat során feltett, a munkahelyen való változtatásra irányuló kérdésünket, ill. a kapott válaszok feldolgozását. Természet-szerűleg újra fölmerülnek bizonyos jelensé-gek, de ezek megerősítik az eddigiekben is érzékelhető hangsúlyokat, s az ismétlődő ál-lítások mellett újabb összetevők is felszín-re kerülnek.

A volt munkahellyel kapcsolatos változ-tatási javaslatok között első helyen szerep-el a vezető magatartásának, jogainak, alkal-masságának - nemkülönben a könyvtár személy-zeti politikájának, a vezetők kiválasztásá-nak, felügyeletének, ellenőrzésének, értéke-lésének - felülvizsgálata a kollektíva konfliktusainak kezelése, az egyéni problémák megoldása, az emberi kapcsolatok normalizá-lása, az együttműködés stabilitása érdekében.

Megformálódik a valódi demokratizmus megteremtésének igénye, mivel a dolgozók úgy érzik, csak formálisan folyhatnak be döntés-előkészítő munkálatokba. Nem elégséges, ha a vélemények közlésére, meghallgatására alkal-mat biztosít a vezető, helytálló szakmai ér-vekkkel kell konszenzust kialakítva elfogad-tatnia koncepcióját, vagy elismernie az el-lenérvek vitában meggyőző igazát. A fluktu-álók úgy ítélik meg, ez az elvárható eljárás a gyakorlatban csorbát szenved, ami megér-leli és erősíti bennük az áldemokratizmus ér-zetét.

Ez a kritika az intézmény felső vezeté-sére is vonatkozik. Vitatják az általuk kép-viselt szemléletet, koncepciót, mely egy túl-hajtott /megalapozatlan, szakmailag kifogá-solt, elsietett, kellően nem átgondolt/ re-form bevezetésével, mérlegelés nélkül számol-le a haladó hagyományokkal is.

Nem értenek egyet a döntési mechanizmus-sal, amely centralizált, tekintélyelven ala-pul; a döntések a legfelsőbb szintre "gördül-tek", vagyis a hierarchia: alacsonyabb szint-jein indokolt, speciális szakismertet követ-lő intézkedések is itt születnek. Nem látnak alternatívát, csak kényszerűen végrehajtan-dó rendelkezéseket.

Kifogásolják az egész szervezet felépi-tését; a központi könyvtár hálózatot kiszol-gáló osztályai nem a szolgáltatás színvona-lát emelik, sőt inkább akadályozzák az ér-de-mi könyvtárosi munkát.

Vannak, akik az alkotó tevékenységet, az alkotó légkört hiányolják, ehhez a munkavég-zés feltételein kellene javítani. Társadalmi összefüggésben fölvetődik a munkaszervezeti és a munkavállalói érdekek összehangolásának szükségessége; kitűnik az e fölötti szkepszis is a személyzet összetételét, a könyvtár kva-lifikált munkaerőt megtartani és foglalkoztat-ni tudó lehetőségeit illetően.

Mindemellett számos konkrétumot jelölnek meg, mint megváltoztatandót: az adminisztrá-ció csökkentése; a pénzeszközök racionálisabb elosztása; megfelelő tájékoztató eszközök összeállítás; az információáramlás biztosí-tása; a könyvtárak személyi ellátottságának rendezése, javítása; a munkaköri köteleesség kibővítése az önképzés, továbbképzés lehet-őségével; a zenei könyvtárosok szakmai össze-fogása; szaktájékoztatók /pl. irodalmár/, szakszerzeményező foglalkoztatása; az önál-lóság fokozása; a munkamegosztás módosítása; a könyvtárpropaganda kiterjesztése; a nyitva-tartás újragondolása stb.

A fluktuálók véleményei saját, könyvtár-on belüli státuszuk alapján, a rendelkezé-sükre álló több-kevesebb információra épül-ve alakultak, hol egészen átfogó, általános kérdéseket érintő, hol a helyi körülmények-re vonatkozó javaslatokká. A problémák fel-ismerésében, megfogalmazásában és megoldási módjában tetten érhető néha az előítélet, a jövőben igazolható változtatásokkal szembeni ellenállás, az elfogultság, az alulinformált-ságból következő tájékozatlanság. A legtöbb-ször azonban a felelős gondolkodás, a szak-mai érdeklődés, a tárgyszerűség, a jobbitó szándék, az ésszerűsége való törekvés meg-nyilvánulásával találkozhatunk. Meglátásai-kat mérlegelve fölvetődik - s úgy véljük ez rendkívül figyelemreméltó tanulsága vizsgá-latunknak -, elmondták-e a fluktuálók gond-jaikat azok felmerülése idején, eljutottak-e problémáik a megoldásukra illetékesekhez? Annyit megállapíthatunk: a kérések, kérdések vagy nem hangzottak el, vagy nem kaptak rá megfelelő választ. Mindkét eset a szervezet hibás működésére mutat rá, a mechanizmus el-torzulását bizonyítja.

Barczi Zsuzsa

ELLENZÉKI ÉS FÜGGETLEN IDŐSZAKI KIADVÁNYOK

A megélénkült magyar politikai életben a gombamódra szaporodó pártok és mozgalmak új színfoltot vittek a sajtóba is. Se szeri se száma a független és ellenzéki kiadványoknak. A FSZEK központi folyóiratterme beszéri a legfontosabbakat. Ezeket kívánom most bemutatni és a többi könyvtárnak egyben referenciát nyújtani.

A z u n. t ö r t é n e l m i p á r t o k s a j t ó j a

SZOCDEM NÉPSZAVA: a Magyarországi Szociáldemokrata Párt közlönye. - Eddig még csak egy mutatványszáma jelent meg. Rendszeres hetilapként szeptembertől várható, idővel napilappá kíván válni. A párt a címet átmenetileg tartja addig, amíg reményeik szerint visszaszerzik a Népszavát a SZOT-tól.

KIS ÚJSÁG: a Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt lapja. - Hetilap 16 oldalon. A régi évfolyamszámozást folytatja. Idővel napilappá kíván válni. Terjeszti a Magyar Posta.

SZABAD SZÓ: a Magyar Néppárt családi, társadalmi, politikai hetilapja. - Kéthetente jelenik meg 16 oldalon. Ez is a régi évfolyamszámozást folytatja. Terjeszti a Magyar Posta.

MAGYAR VASÁRNAP: családi hetilap. - A Független Magyar Demokratapárt /Balogh páter pártja/ hetilapja. Szintén a régi évfolyamszámozást folytatja. Terjedelme 8 oldal. A Magyar Posta terjeszti.

ELLENZÉK: a Magyar Függetlenségi Párt lapja. - /Ez volt az un. Pfeiffer-párt/. Hetilap egy vagy kétheti megjelenéssel, 8 oldalon. A régi évfolyamszámozás mellett a 11. számmal folytatja, mintha negyven év nem is lett volna. A Magyar Posta terjeszti.

MAGYAR HOLNAP: a magyar emigráció központi lapja. - Az újjáalakult Szabadságpárt /Sulyok-párt/ USA-ban megjelenő kiadványa. Magyarországon egyelőre utcai árusok terjesztik.

A Kereszténydemokrata Néppártnak /Barankovics-párt/ egyelőre még nincs újságja. A cikk megírásakor több történelmi párt nem jelentkezett.

A z ú j a b b e l l e n z é k s a j t ó j a:

SZABAD DEMOKRATÁK: a Szabad Demokraták Szövetségének belső tájékoztatója. - Az SZDSZ belső életével foglalkozó témák mellett állásfoglalásokat, sőt tanulmányokat is közöl kvalifikált publicisták tollából. Havilap. Általában 30-40 oldalon jelenik meg. A Posta

egyelőre még nem terjeszti. Utcai árusoknál, SZDSZ rendezvényeken és SZDSZ szervezeteknél szerezhető be. A szerkesztőség címe: Bp. 1084. Déri Miksa utca 10. II. 10.

FIDESZ PRESS: a Fialat Demokraták Szövetségének tájékoztatója. - Elsősorban a Fidesz szervezeti életével foglalkozik - meglehetősen alaposan, - de állásfoglalásokat és sajtóhíreket is közöl. Árnyalt humora eredetivé teszi. Körülbelül kéthetente jelenik meg. A Posta nem terjeszti. Terjedelme kb. 40-50 oldal. Kezdetben fénymásolt volt, de ma már szép kiállítású. A Fidesz-irodán szerezhető be. Címe: Bp. 1096. Hámán Kató út 72. V. em.

FIDESZ HÍREK: a Fialat demokraták Szövetségének tájékoztatója. - Szemben a Fidesz Press-szel ez a folyóirat inkább tanulmányokat közöl. Elvileg havilap. Képes. A Magyar Posta nem terjeszti. Utcai árusoknál szerezhető be /nehezen, mert hamar elkapkodják/ vagy a szerkesztőség címén: Szécsényi Mihály, 1041. Bp. Gács László utca 17. II. 12. Terjedelme 64 oldal.

TDDSZ TÁJÉKOZTATÓ: a Tudományos Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének belső kiadványa. - Negyven év után az első szabad szakszervezet tájékoztatója. A szervezeti életéről szóló tudósítások mellett értékes elméleti eszme-futtatásokat is közöl. Egy-két havonta jelenik meg. A Posta nem terjeszti. A következő levélcímen szerezhető be: Bp. 114. pf.: 526 H-1538, valamint a könyvtár TDDSZ tagjaitól, akik ezt személyre szólóan megkapják.

NEGYEDIK INTERNACIONÁLÉ: a Forradalmi Szocialisták Szövetsége a IV. Internacionálé Ujjáépítéséért Küzdő Magyar Trockisták lapja. - Kéthavonta jelenik meg 12 oldalon. Általában a szerkesztő írja. Utcai árusoknál, vagy a franciaországi szerkesztőségtől szerezhető be.

SZOLIDARITÁS: Szolidaritás Szervező Bizottság. - A Munkásszolidaritás Független Szakszervezet kiadványa. Éddig két próbaszám jelent meg 16 oldalon. Utcán terjesztik, de a Tudósítások Kft /lásd később/ támogatja, így nyilván ott is beszerezhető. A Szolidaritáson és a TDDSZ Tájékoztatóján kívül egyelőre a többi szabad szakszervezetnek nincs időszaki kiadványa.

BESZÉLŐ

BESZÉLŐ - A szamizdat-Beszélő utolsó száma a 27-es /1989.2./ volt. Ősztől a lap új folyamata hetenként fog megjelenni. A szerkesztők szerint leginkább a német Die Zeit-hez lesz hasonlatos. A folyóirat hagyományaihoz illően komoly elméleti cikkeket, tanulmányokat közöl. A Szabad Demokraták Szövetségéhez áll közel, sőt felfogható annak a folyóiratjaként. Ősztől nyilván terjeszteni fogja a Magyar Posta. Addig is beszerezhető a következő címen: Kószeg Ferenc, Bp. 1053. Felszabadulás tér 4.

Fontosabb független kiadványok

DEMOKRATA - Az egyik legősibb magyar szamizdat megújult köntösben. Szemléletében a Republikánus Körhöz áll közel. Nézete radikális. Terjedelme kb. 40-50 oldal. Az ára egyre csak csökken /!/. Utcái árusoknál vagy a szerkesztőségben szerezhető be. Címe: Nagy Jenő, Bp. 1039. Kalászi út 48.

HIÁNY: társadalompolitikai lap. - Eddig szamizdat volt, de júliustól terjeszti a Magyar Posta is. Kéthetente jelenik meg 20 oldalon. Cikkék és nyilatkozatok mellett még politikai vicceket is közöl, senkit sem kímélve.

MUNKÁS: független politikai és művészeti folyóirat. - Hírlapformátumú radikális munkáslap 8 oldalon. Terjeszti a Magyar Posta.

IRODALMI ÚJSÁG: a magyar írók lapja. - A forradalom után Magyarországon főszámlott, azóta Párizsban szerkesztett folyóirat magyarországi kiadása változatlan formában és tartalommal. Évente 4 szám jelenik meg 24 oldalon. A Magyar Posta terjeszti.

VILÁG: politikai hetilap. - A "Magyarország"-hoz hasonló, kifejezetten politikai hetilap. Csütörtökönként jelenik meg 48 oldalon, képekkel. Terjeszti a Magyar Posta.

HITEL: független irodalmi, társadalmi, kritikai lap. - A Magyar Fórumhoz közelálló kéthetente megjelenő hetilap. 64 oldal, terjeszti a Magyar Posta.

KAPU: független kulturális és közéleti folyóirat. - Híressé vált roppant bátor hangvételű írásaiival. Kiemelten foglalkozik a határokon túli magyar kisebbségekkel. 64 oldalas, terjeszti a Posta.

UNIÓ - Kéthavonta megjelenő, 80 oldalas kulturális, irodalmi és politikai folyóirat. Jellemében leginkább a Kapu-hoz hasonlítható. Terjeszti a Magyar Posta.

2000 : irodalmi és társadalmi havilap. Politikailag leginkább az SZDSZ arcukat tükrözi, irodalmilag "urbánus". Sokak szerint a Hítel alteregója. Havonta jelenik meg 64 oldalon, terjeszti a Magyar Posta.

HONPOLGÁR: közéleti szolgáltató magazin. - Kétheti műsorfüzet ellenzéki és alternatív politikai és kulturális programokkal. Emellett felhívásokat és rövid interjúkat is közöl. 32 oldalas, terjeszti a Magyar Posta.

Elég már a reformista
"Ha sokat ugráltak, jönnék a tankok!"
örültekből!

reform

FÜGGETLEN DEMOKRATIKUS HÍRMAGAZIN

1989. szeptember 8. • Ár 29 Ft • 11./35. szám

12. oldal

REFORM: független demokratikus hírmagazin. - Színes bulvárhetilap. Terjeszti a Posta.

ÚJ SZABAD SZÁJ: független satirikus lap. - A koalíciós időkben népszerű Szabad Száj felújítása. Bátor képes vicclap 4 oldalon. Kéthetente jelenik meg, terjeszti a Magyar Posta.

MAI NAP: független képes hírlap. - Délután megjelenő képes bulvárnap 24 oldalon időjárással, keresztretjévennyel, TV műsorral stb. Vasárnap is megjelenik. Terjeszti a Magyar Posta.

DÁTUM: szabadelvű politikai napilap. - Szekszárdon szerkesztett 8 oldalas napilap, de délután Budapesten is kapható. Ugyan független, de állítólag a Kiszgazdapárt felé tendál. Terjeszti a Posta.

* * *

Csak megyehatárokon túlmutató kiadványokat gyűjtöttem csokorba. Ezek a lapok ugyan függetlenek, de inkább ellenzéki nézeteknek és pártoknak adnak teret, nyilvánvalóan a kommunista megyei sajtót ellensúlyozandó. Színvonaluk között nagy a különbség. Hetente vagy kéthetente jelennek meg.

ARÉNA - Dunántúl

ÚTON - Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár,
Szolnok megye

A HELYZET - Dél-Dunántúl

DÉLI NAPLÓ - Dél-Alföld

MA HOLNAP - Szolnok és Pest megye

HATÁRSZÉL - Kelet-Magyarország

TÉR-KÉP - Nyugat-Magyarország

HETI HÍRNÖK - Heves és Borsod-Abaúj-
Zemplén megye

A fenti lista bármikor változhat. Mindenesetre látható, hogy a független hetilapok behálózják az egész országot. Emellett kb. 70-80 helyi lap is létezik: ezek teret engednek kommunista és ellenzéki nézeteknek egyaránt.

ORSZÁGGYŰLÉSI TUDÓSÍTÁSOK. - A Kossuth Lajos alapította azonos című kiadvány felújítása. Minden ülésnap után jelenik meg, pontosan leközi a parlament jegyzőkönyvét. De emellett interjúkat, rövid tanulmányokat és háttérdokumentumokat is ismertet. Szemlélete objektív, némi ellenzéki színezettel. Melléklete a néha megjelenő NAGYMAROSI TUDÓSÍTÁSOK, amely a tervezett vízlépcső körüli huzavonákról értesít.

ERDÉLYI TUDÓSÍTÁSOK. - Erdély-vonatkozású cikkek, tanulmányok, felhívások, tiltakozások, interjúk és dokumentumok adják a tartalmát. Terjedelme 16 oldal képekkel illusztrálva.

TUDÓSÍTÁSOK 56-BÓL. - 10 számból álló sorozat. A korabeli sajtóban tallóz sok kép. 24 oldalas.

A Tudósítások Kft. kiadványait a Magyar Posta és utcai árusok terjesztik. Utóbbiakon piros vagy zöld pelerin, hátán egy óriási Kossuth címerrel.

Véleményem szerint a felsorolt lapok minden kerületi könyvtárban hasznosak lennének. Ha beszerzésük anyagi okok miatt nem lehetséges, legalább az első csoportokban felsorolt pártlapokat nem szabad nélkülözni, hisz ez sértené az esélyegyenlőséget. A választások közelegnek, a felelősség óriási.

S. Kukor Ferenc

EZ TÖRTÉNT

Origami és társai a XVIII. kerületi főkönyvtárban

A fővárosi tanács januárban pályázatot hirdetett a "Szünidő 89." akció programjainak szervezésére. Ötleteket, javaslatokat vártak, amelyek nyitott programokon biztosítják a fővárosi gyermekeknek nyári szabadidejük hasznos és színvonalas eltöltését. Könyvtárunk benyújtotta tervezetét, elfogadták, és az igényelt támogatást /5.500 Ft-ot/ biztosították. Célunk az volt, hogy minél több gyerekkel ismertessük meg könyvtárunkat, és manuális foglalkozásaink különböző módokon kötődjenek könyvtári eszközeinkhez. Jelmondatunk: "Voltál-e már olyan könyvtárban, ahol az olvasás mellett zenét is hallgathatsz, és bábokat, ékszerket készíthetsz? Ha kíváncsi vagy ilyenre, gyere el hozzánk" Ez a "Szünidő 89." című könyvecskében is megjelent, /ld. a Könyvtári Híradó előző számát. Szerk./.

Programsorozatunkban irodalmi alkotások és zeneművek feldolgozását kíséreltük meg rendhagyó módon. Négy foglalkozást tartottunk /szerdai napokon/. Az elsőn P r o k o f j e v: Péter és a farkas című zeneművének meghallgatása után a gyerekek játék keretében felismerték a műben szereplő állatokat. /Ezek mását a játék után újjáb formájában filcből közösen elkészítettük./ Második foglalkozásunkon E v e r e t t: Magam készítem az ékszereimet című könyvének felhasználásával izléses, egyszerű, olcsó ékszerek elkészítésére tanítottuk az érdeklődő gyerekeket. /A foglalkozás érdekessége volt, hogy szép számmal jöttek a fiúk is./ Harmadik foglalkozásunkon nagy költőink gyermekverseivel ismertettük meg a gyerekeket, könyv és hanglez formájában, majd síkbábokat készítettünk a versek

szereplőiről. A bábok karakterének kialakítása a gyerekek feladata volt a versek hangulata alapján. Negyedik foglalkozásunkon a "Hobbi", a "Műhelytitkok", a "Jó játék a ..." sorozatok könyveit ismertettük, és beszéltünk az origami kialakulásáról, történetéről, majd felhasználásával figurákat hajtogattunk.

Programjaink iránt nagy volt az érdeklődés, összesen 178 gyerek jött el, Budapesti legtávolabbi kerületeiből is. Új ismeretségek, barátságok kötődtek, és mi könyvtárosok is közel kerültünk a gyerekekhez. A foglalkozások jó hangulatát jelzi, hogy még délután is nálunk maradtak a gyerekek, játékkal, beszélgetéssel töltöttük az időt.

Istvány Sándorné

Olvasótábor Nagyökényesen

A kerület, a könyvtár, a könyvtárosok /Sándorfi Mária, Szirtes Katalin/, a gyerekek első olvasótáborra. Merjük-e vállalni tapasztalatlanul 19 gyerek foglalkoztatásának megszervezését egy héten keresztül, kizárólag szakirodalomból tájékozódva? - Alig fél éves olvasóköri találkozások után /10 gyerekkel - 16 évesek/ pályáztuk meg a Hazafias Népfront támogatását. Vendégül a nagyökényesi általános iskola látott, ahol 10 éve fogadnak olvasótáborokat.

Táborunk témája a középkor volt, /az olvasókör is nagyrészt ezzel foglalkozott./ A választást a mi személyes vonzalmunk magyarázza e kor iránt. Módszerünk: "Alkotó módon feldolgozni új ismereteket."

Programunk:

- A kora középkor történelmi, társadalmi áttekintése.
- Művészete.
- Kirándulás középkori emlékekhez /Pásztó, Hollókő/.
- A középkor zenei élete.
- Iskolarendszere.
- A Halotti beszéd előadása.
- A középkor természettudománya, csillagászat, hajózás.

Az előadásokat követően a délutáni órákra manuális folalkozásokat szerveztünk. A kezdeti bátortalanság után gyönyörű pecskéteket, címereket agyagoztak a gyerekek, megtanultak kemencét építeni, agyagot égetni. **D i n n y é s M a g d i** és **J ó z s e f** volt segítségünkre, megtanítva az agyaggal való bánásmódot, és hogy az emberi sutaságot az anyag nem felejtí: égetésnél minden hiba előjön.

Türelmet, ügyességet tett próbára a lúdtoll, mellyel törvényeket írtunk valamelyik királyunk nevében. **T ö r ö k L á s z l ó**, az iskola igazgatója tanított a tollak faragására. A tábor sztárvendége **R ö c z e y György** történész volt. Egy teljes napot töltöttünk el vele igazi középkori zsongásban; imádtuk korabeli főztjét, megteremtette számunkra a kor levegőjét és ízét.

Nagy sikere volt a kirándulásnak. Táborvezetőnk jóvoltából a herédi MGT SZS autóbuszával jutottunk el **P á s z t ó r a**, ahol a középkori templomot, a kolostornyomokat, az oskolamester házát tudtuk megnézni, **H o l l ó k ő n** pedig megmáztuk a várat és ráa-

dásként **S z i r á k r a** is eljutottunk. Maximális alkotókedvvel rendeztük meg a színházi és bábelőadást. A középkori anekdoták gyűjteményéből a gyerekek rövid történeteket választottak, azokat dramatizálták, jelmezeket, díszleteket, bábokat készítettek hozzá, s játszottunk mindannyian egymásnak. Az estekre hagyott videózásokat nem nagyon kedvelték, de a svéd és görög táncokkal "rongyosra" ugrálták magukat. Ezért köszönetet mondunk **K a r s k ó J á n o s** testnevelő tanárnak.

Néhány vélemény a táborról: "Jók voltak a programok, rossz volt az, hogy az előadások témáját nagyrészt ismertük", "Nagyon tetszettek azok a dolgok, amiket itt csináltunk, jobb lett volna, ha többet beszéltünk volna a középkorról."

Visszatekintve mi is érezzük a felkészült előadók hiányát. A gyerekek is ezt kifogásolták. Mivel egyedüli bevételként a HNF pénzére számíhattunk csupán, így előre nem tudtunk sem előadókat, sem az olvasóköri tagok mellé új gyerekeket toborozni. (Végül a HNF-tól 15 ezer, a Főv. Tan. Művelődési Osztályától 35 ezer Ft-ot kaptunk.) Így pénz és idő hiánya miatt mi, könyvtárosok vállaltuk ezt a szerepet. A gyerekek nagyon pontosan ráéreztek arra, hogy nem vagyunk történészek, művészettörténészek. Nyitottságukat és szeretetüket jelzi, hogy midezeken ellenére végig nagyon jó, alkotói légkörű volt a hangulat. Úgy érezzük, a továbbiakban is számíthatunk rájuk.

A tábor "kincseiből" kiállítás rendezünk augusztus végétől a könyvtárban.

Szirtes Katalin

II. kerületi főkönyvtár

A Könyvtári Híradó továbbra is rendszeresen tájékoztatni kívánja olvasóit olyan gyermekkönyvtári foglalkozásokról, amelyek közérdeklődésre tarthatnak számot. Ezért kérjük ismételtlen, hogy minden hónap 3-ig a legsikerültebb rendezvények rövid leírását juttassák el Kerekes Pálnénak a hálózati és felügyeleti osztályra.

Különfélék a KESZ-ről vagy KESZ-PRESS

... Helyismereti információk az újonnan beszerzett művekben. A hálózati könyvtárak állománygyarapítását vizsgálva kíváncsian igyekeztem felfedezni a megfelelő indítékait annak, hogy a csak a Központi Ellátó Szolgálat részére beszerzésre javasolt művekből esetenként miért vásárol további példányokat jónéhány könyvtár. A műveket külön-külön kézbe véve legtöbbször nem találtam rá magyarázatot, míg kezembe nem akadt A magyarországi egyesületek cím-tára a reformkortól 1945-ig. I. r. Vidéki egyletek és körök című kézikönyv. Ez, a Művelődéskutató Intézet kiadásában megjelent 3 kötetes, sokszorosított kézirat /ára: 350 Ft/ a KESZ-en kívül még 5 könyvtárban található. /Van olyan kerület, ahol két könyvtárban./ A kézikönyv a beígért címjegyzék helyett valójában az egyesületek névjegyzékét közli vármegyenként s azon belül településenként: megvásárlását csakis az indokolhatta, hogy azoknak a kerületeknek a száma, amelyek korábban önálló közigazgatási egységek voltak, helyismereti információkat tartalmaz, azaz Albertfalvától Újpestig felsorolja az egykori egyesületek neveit. Ezért írja az Új Könyvek ismertetése a könyvről: "A dokumentumtár fontos segédlete a helytörténeti munkának is, minden nagyobb gyűjteményben helye van." Mindezt így igaz, ám esetünkben a három kötetes műből csak néhány oldalnyi szöveg lehet érdekes a megrendelő könyvtár részére. Az esetleges további kutatási igények kielégítése minden valószínűség szerint a legendák a KESZ és központi könyvtár részére megvásárolt példányok. Ebből a megfontolásból kiindulva /elkerülendő a hasonló művek, esetleg további felesleges példányainak beszerzését/ vállaljuk, hogy a jövőben csak a KESZ gyűjteményébe megvásárlásra javasolt művekből az egyes kerületekre vonatkozó helyismereti információkat tartalmazó részeket, fejezeteket lemásoljuk és az érdekelt főkönyvtáraknak megküldjük. Az említett címtárat meg nem rendelők érdekelt főkönyvtárak ezért küldtük meg a mű kerületükre vonatkozó lapjainak másolatát, összesen mintegy 50 oldal terjedelemben. Természetesen említhetnék egy másik példát is. Jordánszky

Eleeknek a Magyarországon, 's az ahhoz tartozó részekben lévő bődoltságos Szűz Mária kegyelem' képeinek rövid leírása... című - fakszimile kiadásban megjelent s szintén csak a KESZ részére javasolt mű - három olyan kép leírását tartalmazza, amely helyismereti szempontból érdekes lehet egy-egy kerületi könyvtárban. A leírások /s a hozzájuk tartozó illusztrációk/ másolatát szintén megküldtük a könyvtáraknak.

A következőkben megvizsgáljuk minden újonnan beszerzett mű helyismereti vonatkozásait, s azokról rendszeresen tájékoztatjuk a könyvtárakat. /Arató Antal/

Jordán Tamás Szózat című dokumentumfilmje. Az MKE Ifjúsági Szekciójának székesfehérvári tanácskozásán és az olvasótáborvezetők gárdonyi továbbképzésén bemutatott 20 perces film másolatát a közelmúltban szerez-tük be a kaposvári Csikí Gergely Színháztól. Bemutatása kitűnően megfelel egy könyvtári csoportos foglalkozás programjának, vitaindítójának. A filmet kölcsönözzük, arról másolat nem készíthető. /Tóth Sándor/ Egyúttal felhívjuk a figyelmet arra, hogy a KESZ 1989/1 sz. videojegyzékén felsorolt filmek mellett mintegy 300 új felvétellel /másolattal/ rendelkezünk. Az új bővített jegyzéket rövidesen megjelentetjük! Az ETO-ot a t a t ó t a n k ö n y v C 64-re írt programváltozatát - 140 leckét és önellenőrző tesztet - tartalmazó lemezt megvásároltuk és kölcsönözzük. A program az ETO-val most ismerkedőknek és az ismereteiket kipróbálni, ellenőrizni akaróknak egyaránt kellemes didaktikai partnerül szolgál. /Tóth Sándor/

A já n d é k f o l y ó i r a t o k. A Karinthy Frigyes úti könyvtár a Hítel, a Kapu, a Magyar gazdaság a külföldi sajtó tükrében, a Mozgó Világ, a Reform, az SZDSZ Tájékoztató újabb és régebbi számait valamint A r e n d s z e r v á l t á s p r o g - r a m j a /SzDSZ, 77 Ft./ című kiadványt átlagosan 10-15 példányban ajánlotta fel a KESZ-nek. A kiadványokat a kisebb könyvtárakba juttattuk el. Mivel a könyvtár - jó kapcsolatai révén - a jövőben is hozzájut ezekhez a folyóiratokhoz, folyamatosan megküldjük azokat az érdeklődőknek.

K i t ü n t e t é s

Augusztus 20-a alkalmából Kiss Jenő főigazgatónak SZABÓ ERVIN EMLÉKÉREM;
Havas Katalinnak a IX. kerületi főkönyvtár igazgatójának KIVÁLÓ NÉPMŰVELŐ;

Barczy Zsuzsa a hálózati és felügyeleti osztály főmunkatársának, Baloghné Varga Zsuzsának a XXI. kerületi főkönyvtár igazgató helyettesének, Vargáné Vida Emiliának a IV. kerületi főkönyvtár igazgatójának SZOCIALISTA KULTÚRÁÉRT;

Lakatos Józsefnének a XII. kerületi főkönyvtár igazgató helyettesének, Márffy Istvának az olvasószolgálati osztály főmunkatársának, Pilissy Erzsébetnek az olvasószolgálati osztály könyvtárosának, Szakács Istvánénak a pénzügyi osztály előadójának KIVÁLÓ MUNKÁÉRT;

Babákné Kálmán Mariannának a IV. kerületi főkönyvtár igazgató helyettesének, Czakó Katalinnak a IX. kerületi főkönyvtár könyvtárosának, Gondos Mihálynének a XI. kerületi főkönyvtár könyvtárosának és Szabó Ervinnének a II. kerületi főkönyvtár gyermekrészleg vezetőjének MINISZTERI DÍCSÉRET kitüntetést adományozta a művelődési miniszter.

A XX/4. fiókkönyvtár családi könyvtárrá való átalakítása alkalmából többletmunkáért négy dolgozó összesen 7.000.- forint rendkívüli jutalmat kapott.

Kelemen Mihályné és Fórián Gyuláné a munkaügyi csoport dolgozói, szakszervezeti munkáért 1.000 - 1.000 forint jutalomban részesültek.

Á t h e l y e z é s

Dr. Bardócz Antalné főmunkatársat a hálózati és felügyeleti osztályról a számítógépesítési osztályra, Fodor Veronika könyvtárost a XXI. kerületi főkönyvtárból a XVII. kerületi főkönyvtárba, Jakub Ágnes könyvtárost a XVIII. ker. főkönyvtárból a XVIII/2-es könyvtárba fiókvezetőnek, Szakmári Istvánné kerületi könyvtárigazgatót a XXII. kerületi főkönyvtárból a VII. kerületi főkönyvtár felnőtt részleg csoportvezetőjének, Vincze Gyuláné könyvtárost a bibliográfiai osztályról az I/2-es könyvtárba fiókvezetőnek helyezték át.

Ú j m u n k a t á r s a k

Csiszár Sándorné osztálytitkár /hálózati és felügyeleti osztály/, Fogarasi Szilvia könyvtáros /XI/6-os könyvtár/, Fügediné Csóri Ágnes könyvtáros /VII. ker. könyvtár/, Güntner Anita könyvtáros /XII. ker. főkönyvtár gyermekrészlege/, Kukovics Gábor könyvtáros /IX. ker. főkönyvtár/, Ladányi Ágnes könyvtáros /XXI. ker. főkönyvtár/, Lux Zoltán könyvtáros /szociológiai és dokumentációs osztály/, Nagy Emese könyvtáros /XXI. ker. főkönyvtár/, Ozvald Lászlóné csoportvezető /számviteli osztály/, Pataki Ágnes könyvtáros /X. ker. főkönyvtár/, Sándor Lászlóné könyvtáros /II. ker. főkönyvtár/, Steigerné Kálmán Éva könyvtáros /szerzeményezési és feldolgozó osztály/, Kőszegi Katalin könyvtáros /XIII. ker. főkönyvtár/.

K i l l é p t e k

Ferenc Sándorné osztálytitkár /hálózati és felügyeleti osztály/, Zséli Jánosné előadó, adatrögzítő /szociológiai és dokumentációs osztály/.

S z ü l e t é s

Dunainé Konrád Arankának /VII. ker. főkönyvtár/ Barbara Krisztina nevű kislánya, Erdeiné Barabás Gabriellának /XIX. ker. főkönyvtár/ Zoltán nevű kislánya, Spránitz Juditnak /III. ker. főkönyvtár/ Gáspár nevű kislánya, Tóth Mariannának /VI. ker. főkönyvtár/ Zsófia nevű kislánya született. A szülőknek és a kisbabáknak jó egészséget kívánunk.